

VAN OVER DE IESSEL

januari 2019

met in disse editie:

- *Corry Overmars 'In de schaduw..!'*
- *Diny Kloek 't Röllegie dat uitkomst beud'*
- *Diny Groothalle 'Boer zoekt vrouw'*
- *Henk Hooyer 'Verdwaald.'*
- *Henk Vos 'Avontuur van twee slakken'*
- *Fenny Martens 'Nedersaksisch.'*

Colofon

•Joargaank 10, Nummer 01

•Utgave: 1 januari 2019

•Deur: SchrieversBond Overijssel

Redactie:

- Henk Vos
- Riek van der Wulp
- Lo van der Wulp

Redactieadres: riekenlo@chello.nl (Riek en Lo van der Wulp)

Lay-out: Diny Kloek en Alien Valk

Foto's: Riek van der Wulp en Diny Kloek
of een bi-jdreage van de auteur

Volgende editie: 01-04-2019

Inhold

Veurblad

Colofon

Inhold

Van de redactie

In de schaduw van de dood...

Nedersaksisch

't Röllegie dat uutkomst beud

Meneer Achterkamp

Boer zoekt vrouw

Verdwaald

Avontuur van twee slakken

Toen, noe en straks

Elfstedentocht

Et kasballegien

Gevangen

Kórt spul

Suja suja kiendtien

Lange leste verael
Marietje

Gelukkig Ni-jjoor!

Schriever

Henk Vos

Corry Overmars

Fenny Martens

Diny Kloek

Kampman en Mollink

Diny Groothalle

Henk Hooijer

Henk Vos

Herman Kampman

Femmy Woltman

Mineke Mollink

Riek van der Wulp

Henk Vos

Drente

Co Mateboer

Van de redactie...

Geregeld heur ik bi-j de weersveerspelling dat de gevuulstemperatuur anders is dan de warkelijke temperatuur. Ze hebt et ök al is een moal of wat uut è-legd hoe as dat zit. Nöw kan dat allemoale wel woar wezen mar ik weet wel dat et op twintig november, tweeduzend achtiene, buten, butengewoon **koald** was.

De iezege wind die jeug bi-j oons met een sneltreinvaart over de galeri-je.

Eem de kraante uut de bus haaln en dan weer noar de warme kachel.

Opiens bedacht ik dat ik ök nog halfwoln hemden in de kaste mus hebben.

Ik had er nog iene. En ök nog an de krappe kaante. Doar hef in een niet zo lang verleden, een slanker figuur in è-woont.

Nöw weet ik dat ze in Staphorst winkels hebt woar ze zuk spul vrögger verkochten. Op è-zocht via internet en ja heur dezulfde winkel as heel lange geleen. D'r drekt is hen en een paar è-kocht. Bin ik wies met, nöw as et zo koald is.

Ja umdat et buten niet zo aangenaam is bin ik begunt umme de verhaalties deur te lezen die noar redactie 'vanoverdeiesseel', toe è-stuurd bint.

Nogal beheurlijk verschillend weer van inhoald.

Femmy Woltman kreg direkt de kriebels as de grachte bi- heur veur thuus een flintertie ies dreigt te kriegen.

Corry is wat sikkeneurig over de zorg, het liekt er soms op dat ze geliek kreg.

Et kerstspul van Mineke is ök al weer bezig è-west.

Herman Kampman hef in een gedicht et vrögger, tegenwoordig en straks beschreem.

Et zul Henk Hooyer ök weer is niet wezen die de verkeerde kaante op löp.

Diny Kloek gebruikt et wc papier op een aandere maniere.

Diny uut den Ham zit soms bi-j 'boer zuukt vrouw' te janken.

De glaszetter kan wel an de gang bliem ai-j Co mag geleum.

As ie dit uut hebt is ni-jjoarsdag al è-west toch nog een goed 2019.

Namens de redactie: *Henk Vos.*

Dit is een ver-aal wat zich ofspölt in et joar 2020, nog vâreweg in de toekomst, umdet et now 29-2-2004 is. Bi-j toeren bin'k bange det wi-j de kante opgoan zo a'k et in dit ver-aal beskriève. Et ver-aal giet oaver de zorg, en det is now volop in 't nijs.

"In de skaduw van de dood."

Iéngaal drupt et sondevoedsel uut et slangien op mien ruggen. Ik vúle de'k elemoale nat en plakkerig worre an d'achterkante en det zal nog wel een sköffien angoan. Et is bi-j lange noa nog gien tied det ze langes komm umme te vroang o'k wat neudig bin. As ze al komm.

Vanmorn met an-ekleden em ze mi-j de sonde d'r uut-etrökken en zie em 't achis niet emàrkt.

Det dink giet er ook met iéne roets uut, i-j zal wel niet meer vaste ezèètn em met die pleister an mien neüze.

Mar ja, i-j goat ter makkelijker uut dan d'r weer in, kotsmisselijk wor ik van det gedruk met die slange deur mien neüze en strotte noar de mage.

Ik eb wel probeerd um et ze te zeeëng, mar veur de'k et eerste woord er uut ad waarn z' al weer vurt.

Kiek, mien gedachten kun wel rap, mar umme woordn te formuleren eb ik lange wàrk.

Ik mut begriepm zeng ze, det ze gien tied em umme te wachtn tut ik eindelijk ezegd eb wa'k wil zeeëng. Bezuinigingen hè.

Die sonde óév ik einglijk niet, ik kan wel èètn, mar ik mut öllepm worn. Mien andn en àrms willen niet meer noadet ik een beruurte ad eb.

Ik oefene kei-ard um verbètering te krieëng, et kump wel, maar 't giet zo gloepms traog.

Zie zaidn: "Mevrouw wij doen u een sonde in, dat is een jaar of wat geleden uit'gedacht.

U krijgt dan voedsel met veel vitamine om aan te sterken en u krijgt de afgepaste hoeveelheid op tijd toegediend, dat is voor beide partijen winst. Helpen met eten daar beginnen we niet aan, dat kost te veel tijd, daar hebben wij het personeel niet voor.

Bezuinigingen begrijpt u?

Ja, det begriep ik, mar 't is een ellende! En ik vin et gelul!

Et naarste is, vri-jdag is et pas douchedag, as 't teeëngzit mut ik drie daang

wachten veurdet ze mi-j skonemaken. Gien tied veur, nàrgens tied veur!

Zie binn smorns met twee passeneelsleedn umme veertig patiënten te wassen en an te

kleden. Det is niet völle, zeg now zelf, 't is vake pas

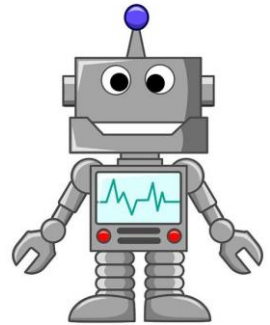
middag veur det iederiéne an-ekleed is, dus worn der mar zes mensen per dag edoucht.

Misskien vinden ze nog ies robotten uut die mensen wassen en èten kun gèem. Wie wet.

Det is nog meer tiedwinst. As die robotten dan proatn met zo'n staaln stemme... Gezellig!

Doar zit ik dan in mien rolstoel.

Die rolstoelen bin zo'n tien joar terugge, in de joaren rond 2010 arg moderniseerd.

Zie bin de leste 10 jaar nog ál bezig umme alles sneller en bèter veurmekare te kriëng, veur olde, zieke of geëndicapte mensn.

Mar et deugt veur gien meter, die uutvinders mun zellef ies een poossien ier in zo'n stoel goan zitten, dan weten z' op zien eersten wat d'r an edoan mut worn.

Weet ie oe as mi-jn rolstoel der uutzöt? Ik zal 't oe vertellen. Teeëngswoordig, now dus, in et jaar 2020, ef de zittige een groot gat wo'j oen beoefte deur kun doen, ie zitten dus de ele dag zonder onderbroek an 't gat op die gladde zittige te plakken.

Now zöt det gien ién eur, want oen rokken angen der oaveren, mar deurde'j mar ál op die gladde zittige zitten, wo'j' zweterig en is oen velligien zo deur.

Et veurdeel veur et passeneel is, det ze mar ién keer op een dag, de po, die d'r onder ang, leëg óémm te maken.

Normaal zoaln de mensen wel oevake op een dag noar de wc mun. Dus...tiedwinst det kump de bezuinigingn ten goede. Ik eb euren verluden det ze plannen em umme mensen in te-úzen een stoma en een katheter te gèem, mar det kun ze dunkt mi-j niet maken.

Now denk ie misskien det et stinkt in dit uus? Nee, det valt wàrkelijk met, want deur et ele gebouw angen ofzóégers en die zóéng... det wi-j niet weetn, a'j d'r te dichte bi-j komm, dan zóég ie d'r zowat in.

En kold...met de stank zög et ok gelieke de warmte vurt. Veur ons vekeerde bezuinigingn! Ie munn ier vake met oen jasse an zitten!

Beweëng doe'j al oaste niet, dus bi-j binn de körtste keren zo kold a'n bot, en zo stief a'n deure.

Oevölle mensen denk ie det er al an longonstèkige bin dood egoan in die acht wèken det ik ier bin? Ik zal et oe zeeëng. Viere! Alle veertien daang iéne, det is toch te gek!

Ja, et iét ier et "Zonne-uus" Mar zie moggen et van mi-j wel "In de skaduw van de dood" nuumm det past eel wat bèter. As 't eel mooi weer is wil 't passeneel oe wel ies effm buutn in 't zunnegien zetten.

Van mi-j óévt det niet, loaten ze mi-j maar stillegies loaten zitten, want zie trekken an die stoel met een grote wilde drei-j, dan drukken z'em met een bloedgank deur de gang, en wat gebeurt ter onder oen gat?

Juust ja, de sputters van oen ontlastige vlieëng oe teeëng de billen, lakker fris, aj nog een wèke wachten mun op 'n douchebeurte.

Zeg ie d'r wat van? Dan kriej' altid 't zelde antwoordt:

"Wij moeten haast maken, we hebben geen personeel genoeg, bezuinigen!"

Ik zal weer vadder goan met mien stoel; An de achterkante boamm oen eufd, an een stange, zit een anslutige umme bi-j de mure an ekoppelt te worn an een groot centraal sondeapparaat. Doar zit ik now ook an, al giet et fout.

Ie zitten daar met zien allen noast mekare, 't passeneel drukt et ende van 't sondeslangien in de centrale, knöppien umme, en kloar bin ze, allemoale tegelieke èten, lekker snel! Èt smakelijk met mekare!

Die stoel kan ook ogerder en leëgerder, dan kunn z' em op de eugte zetten van oen bedde en kuj d'r zo in en uut-eskeümm worn, det is wel andig.

Geestelijk è, geestelijk mu'j ier van iézer en stoal wèen. Veurllest was d'r een man die et elemoale niet meer zag zitten, ij skrei-jn zo, et was artverskeurend.

Wi-j em prebeerd um em op te beuren,
 maar 't iellep niks, toen d'r passeneel
 bi-j kwamp zeiden ze "Als u het hier niet
 goed vindt, of als het u niet aanstaat,
 gaat u toch weg" Ik kon wel lippm van
 medelieden met die man.

Ach, ik ad et zellef ok, mien
 kleindochter kwamp op bezuuk:

"Oma" zei ze "Ie em vlekken op oen
 kleren, ie zien d'r niet netties uut en ie
 roeken ok niet fris, zo ken ik oe niet, oe kump det"?

Ach kind, zei ik, ie mun mar zo rèkenn ik óéve gien vekerige meer te krieëng, mar ik zol
 d'r wel graag verzorgd uut willen zien. Zie bin ier zo verskrikkelijk druk è, zie kun niet
 altied veur oe kloar stoon, ik mut et mar nemm zoas 't kump. 't Is niet anders. Mar mien
 arte skrei-jn tut diép in d'oaders.

Vrogger, toen ik twintig joar jonger was rond d'eeuwwisseling, toen is die narig-eid al
 begunn, toen worn ie al niet goed van et woord "bezuinigen", mar 't was in die tied nog
 bi-j lange noa niet, wat et now is.

Toen kon ik zelf goed, ging gereeëgeld bi-j d'ién of d'ander, die ullepe neudig was, mien
 andn loaten wappern, en een preütien maken. Mar veur vri-jwilligerswàrk bin gien mensen
 meer, die generatie is uut-estörvm. Iederiéne ef et now te druk met zien eeëng vallen
 en opstoan.

Nee, onze olders adden 't vrogger bèter veur mekare toen ze zo old waren as wi-j now
 bin. Et worn in die tied wel minder mar der was in alle geval meer ullepe te kriëng, thuus-
 ullepe ieten det toen.

Det woord bestiet niet meer, doar em ze niet van eurd.

Ik eurn veurllest deur een paar mensen ier in 't uus zeeëng.

" Aj niet meer kunn, bi-j toch ook elemoale niet meer in tel, zie loaten oe an alle kanten
 vülen de'j niks meer eweerd bin, de'j alleent maar geld kosten.

Veur 't gemak vergèten ze, de'j oen ele lèèm ewàrkt en belastige betaald em, um et veur
 zullie zo goed meugelijk te maken.

Mar ja, loaten wi-j de kop d'r bi-j oalen, moed verleurn, al verleuren.

Al zol ik bi-j toeren de eugies ok wel veur altied willen sluten.

Oen weerdig-eid wordt oe ier an alle kanten of-enumm.

Veurllest zei een passeneelslid: "Die olde mensen, zie mossen as ze tachtig
 waren, een spuitien krieëng, zodet ze de piep uut gingen, dan waar ie
 oaveral vanof, ie em alleen maar last van ze.

Oaver normm en weerden espreüken.

Ik vund et verskrikkelijk ongeleufweerdig klinken. Zie is der nog niet!

Bezunigin? Gien olde mensrn? Gien wàrk!

Gelukkig is niet alleman zo. D'r zitten skatten tussen en vergèèt niet, det et passeneel
 wat ier warkt nog altied zwoar onderbetaald wordt.

Doar is de leste alleve eeuw zeker niks an veranderd. Bezuinigen?!

Nedersaksisch

Mien taal den is net as mien vel
Den draeg ik met mien mee
Het zit ok deepe in mien hatte
Doarmet bin ik tevrea.

Mar mangs dan proat ik Hollaands
Aans könt ziej mij niet vestoan
Mar meesttieds proat ik plat
Det loat ik mij niet ontgoan.

Diej taal dee is mien eagen
Ok ak mangs vedreetig bin
Mar as plezeer mien kaant op kump
Kan'k mij doar good in vin.

Het Nedersaksisch is ne mooie taal
Doar koj zo völle in kwiet
Ne mooi gedicht ne geveulige spreuk
Mar ok ne romantisch lied.

Het Nedersaksisch det oons saam bint
Den mien moder mij hef eleert
Den blif veur mij belangriek
woar ik geerne in prakkesseert.

Diej taal diej mut veur mij zo bliem
Den is mij zo vertrouwd
Noe ok het engels oons wödt opedrung
Git het met oonze taal good fout.

Fenny Martens -Hellendoorn-

't Röllegie dat uitkomst beud.

Wat een miserabel gevuul!

Heur heufd leek wel een blok beton woar noar hartelust scharpe pijlen op of-evuurd wödden! Ze wol zich umme dreaien mar heur hele lief stund strak en stief van de köalte.

Ze had een rare zuute smaak in de mond en ze verlangde onmeundig noar een glas water.

Langzaam gleden heur oogn langs de kale muren. De vloere woar ze op lag was hard en koald en de sloapzak woar ze in lag reuk muf en stunk noar draank en sigarettenrook. Grote smearige kringen maakten het geheel helemoal of!

Ze keek nog es rond in 't kleine bedompte keldertie. Hoe was ze hier in vredesnaam toch terechte e-kumm'n en belangrieker nog, hoe kwam ze der wear uut? Ziej zöch'n noar 'n uitgang, mar ze zag mar ién klein deurtie zonder klinke en 'n klein kelderraampie met tralies der veur.

Op-eslötten... ze zat op-eslötten..!

Troan'n braanden in heur oogn, en de zuute smaak in heur mond wödden bitter as gal. Drinken wol ze... drinken, mar der was niks te drinken. Weg wol ze, weg, mar ze kon niet weg. Ze kreup uut de sloapzak noar 't donkerste huukie van de kelder. Doar stund een emmertie met een wc röllegie.

Joa iej zoll'n ok es neudig wat mutten !

Niks kon ze zich mear herinnern. Hoe kwam ze toch an die vieze smaak? Wat had ze toch e-getten of e-drunken? Alles was vôt. Kreunend kreup ze noar 't kale deurtie, en lea heur oor dichte teegn de hadde planke om good te kunn'n luustern of ze ok wat kon heur'n. Niks, ze heur'n helemoal niks! Was ze hier dan allene ? Wanhopig begun ze teegn 't deurtie te bonk'n, en schreeuw'n ze bienoa de longen uut heur lief. Mar hoevölle lawaai ze ok maak'n, gien iene den der wat op uut dee.

't Raampie..., dach ze iniens, misschien is dat een uitkomst ! Ze kreup noar 't raampie, de spielties zaten dichte nöast mekaar, doar zol ze nooit deur vôt kunn'n komm'n, en de stroate was minstens vieftien meter vearder op.

Mar toen begun der in dat geteisterde heufd toch een laampie braan'n !

Dat wc. röllegie, dat was 't !

Ofroll'n en zo veear as ze kon vôtgooien. Die rolle kon precies tussen de spielties deur!

Blij met die nieje mögelijkheid kreup ze noar het huukie met het emmertie en de rolle.

Ze roll'n het papier zoveear mögelijk of, zodat ze een dikken fossen papier in de haand had. As ze dat noe uut 't raampie zol gooien, en de wind dat uut mekaar zol bloazen, dan mos dat toch wel opvall'n; dan mossen ze heur toch kunn'n vinn'n !

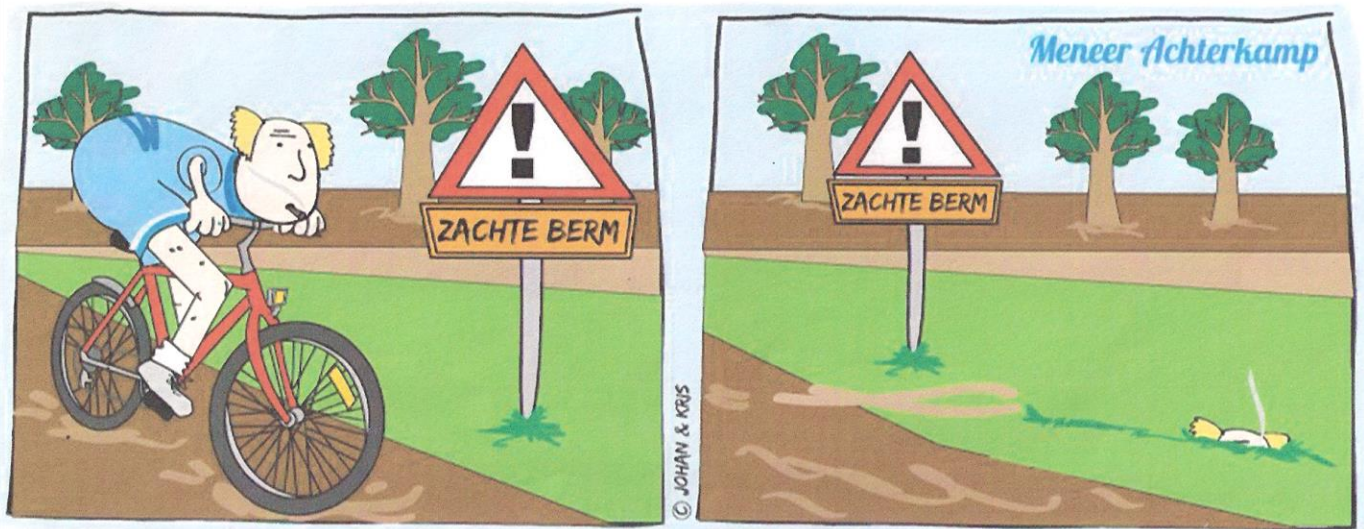
Wear kreup ze terugge noar 't raampie en smeed de rolle zo hard as ze kon noar buuten.

De wind pakk'n 't papier op en leut 't dreaien en flodder'n in de luch... en dan... PATS...

**Een haand die heur scholder greep en een stemme die bromde:
"Iej valt nog uut bedde a-j zo tekear goat !"**

Diny Kloek -Hellendoorn-

Boer zoekt vrouw

Zundag-oamde heul ik vriej, want
dan kwam det leuke Boer Zoekt Vrouw
al vuuln ik mij wel mangs 'n gluurder
op zundag-oamde keek ik trouw

Ik keeke noar die stoere vente
woarin een heel klean hättie schuuln
en as der wel es tröanties völl'n dan
zat ik warempel met te huuln

Iej vraagt oe of woarum een meanse
zo milln in die TV hectiek
op zuuk giet noar de woare liefde
en bloot wil stoan an de kritiek

Maar misschien deank ik völs te muulijk
de luu met lef, die durft te schriem
deankt vaste: better 'n blauwchie lopen
as heel oew leam een gruuntie bliem

Diny Groothalle -Den Ham-

Verdwaald

Mien vrouwe en ikke macht graag mit zien beiden een stok lopen. En as wij dat doet, is dat meestal in het Staphorster bos. Het Staphorsterbos is een hiel mooi bos mit de wereld an kleine padties d'r kriskras deurhin.

A'j niet hiel goed oplet kun'j d'r nog knap verdwalen ook. Nou en dat is mien vrouwe en mij een tiedtie geleden ies gebeurd. Op een mooie zundagmiddag, binne wij verdwaald in het Staphorsterbos. Niet dat wij daar nou dagen rond 'ezworven hebt. Nee...zo gek was 't nou ook weer niet. Maar wij hebt wel hiel wat langer in dat bos deur 'ebracht dan wij aanvankelijk van plan waren.

Het probleem bij oons is vake, dat ik hiel goed wete hoe wij nou een poossie rondzwarmen weer naor de auto trogge mut komen. Maar mien vrouwe wet het altied nog net even béter. En oonze meningen loopt in dit soort dingen praktisch nooit parallel. Dat gef wel ies wat strubbelingen. Dat kun'j begriepen. Zo ook op die bewuste zundagmiddag. Op zowat elke kruzing hadden wij verschil van inzicht over de te volgen route.

D'r bint zat genog meinsen die vrij vlot wilt toegeven dat ze het verkeerd 'eziene hebt en dat de aander geliek hef. Maar zo zit mien vrouwe niet in mekare. Ikke trouwens ook niet. Maar daar was op dat moment ook gien enkele reden veur.

Maar a'j zo mit zien beiden an zo'n boswandeling begund en ie wilt ook mit zien beiden een beettie gezellig weer naor huus toe, dan mu'j natuurlijk wel zo nou en dan wat toegeefelijk wezen. De aander ook ies een keer de zin geven. Nou en dat deuden wij ook wel, over en weer.

De iene keer leupen wij zo as ik dat veur ogen had en de aandere keer volgens mien vrouwe heur onfeilbaar richtingsgevuul. En dat warkt niet zoveule is oons wel duudelijk 'eworden. Wij kwamen op paden waar wij zeker weten minstens twee keer eerder 'elopen hadden.

Onderweg had ik al tegen mien vrouwe 'ezegd: 'het is toch te gek umme in dizze tied van satellieten te verdwalen in een simpel bossie. D'r bint apparaten in de handel die oe zonder mankeren de weg wiest.'

Dat leek mien vrouwe wel wat. 'Volgende weke d'r direct achter an,' zei ze, 'want hier word ik niet goed van!'

Dat he'k dus 'edaone. Ik heb mij zo'n apparaat an'eschaft. Een Garmin Etrex Legend HCx GPS systeem. Dat klinkt behoorlijk priesig en dat was het ook. Mien vrouwe vund het wel wat begrotelijk. 'zoveule geld, veur zo'n klein ding,' verzuchte ze. 'Wat nou veule geld,' bracht ik d'r tegen in 'wat is nou een inverstering van een paar honderd euro in een harmonieus huwelijk.' Doar had ik wel geliek an, zei mien vrouwe.

Een prachtig mooi ding ik kan niet aans zeggen. Maar wel zo akelig ingewikkeld. Veur mien beperkte technische inzichten in ieder geval vuul te ingewikkeld. Ik heb er al hiel wat aovonds an besteed umme een beettie een inzicht te krieggen in de warking van het apparaat. De handleiding he'k, ik weet wel niet hoevake deur'elezen, Youtube filmpjes heb ik bekeken zoveule as ik d'r maar vienden kun, maar ik snappe d'r nog steeds barre weinig van.

Ik deenke dat ik nou zo ongeveer vief procent van de meugelijkheden van het apparaat in de smiezen hebbe. Niet veule, nee. Maar toch wel genog umme niet weer te hoeven verdwalen.

As mien vrouwe en ikke weer ies een keer verschil van mening hebt aover hoe wij nao een stok lopen trogge mut komen bij de auto. Dan pak ik gewoon mien GPS en dan kunne wij in ien oogopslag zien, dat ik geliek hebbe

Henk Hooijer -Zwartsluis-

Avontuur van twee verschillende soorten slak.

"Zu-j d'r nów wel op uut goan", zee de naaktslak Glimo die saamwoont met Schuur de huusieslak onder een ofdak van boombloodn. Die hadden ze ontdekt noa dat een flinke windstoot, die de boom waar ze nu onder woont wat schieve bloazen had. Doardeur waarn er wat wortels bloot koom te liggen en hadden ze doaronder een woonruimte in è-richt. Het was er gezellig, donker en lekker vochtig. Ze hadden net nog eem met z'n beide lekker glibberig tegen mekaar an è-legen.

"Blijft mar in huus", zee Glimo, "et is veuls te dreuge buten.

En op de dreuge grond loat ie gauw een spoortie van oen sliem noa.

Doar mu-j met zulk dreug weer een boel van gebruiken aandere kom ie al hoaste niet veuruut deur dat zwatte zaand. En ie weet hoe die lange man met de pette op is, hij is altied op zuuk naar slakken. En as hij oe in de gaten hef heb ie gien schijn van kaans. Wi-j hebt hier nów wel een mooi onderkoom maar arg veilig is et niet. As hij in de gaten hef dat wi-j hier onder de wortel van de boom zit is et mis. Ik wil graag dat wi-j op zuuk goat naar een plekke waar niet zo'n lange man met een pette op is.

Wi-j hebt hier al te lange woont denk ik. Et gef mi-j gien goed gevuul meer". "Ie hebt mooi proaten, wi-j hebt hoast gien gruun in huus meer umme te eten. Ik goa wel eem naar die tune hier veuran waar die lange man met de pette altied an't wark is. Die hef lekkere kool en de knoln stoat er ök al mooi boom. Ik heb zo een zooigie te pakken. En dat neem ik wel met in mien huusie op de rugge. Want as straks de klein slakkies er bint dan lust die ök wel wat."

"Hoe bedoel ie?" "Dat zal ik oe dan n w eem vertellen, wi-j kriegt vaste heel binkort kleine slakkies as ik dat zo vule." "Goi-je nee toch, is dat woar, dan mag ik  k nog wel wat meer ruimte onder de wortels uutgraven.

Heb ie deur wat et zult worden, hussiesslakkies of van die bloten net as mi-j"?

"Gien idee, zorg mar dat veur beide soorten een plekke hebt.

Dan maak ik er wel een mooi glibberig koelegie veur".

Toen Schuurtie weer terugge was van de tune van de lange man met de pette, gung ze met z'n beide wat eten en toen gemakkelijk liggen de ogen eem dichte en ofwachten wat er koom zul.

Et eten veur de kleinties lag kloar, het glibberige koelegie lag er piekfijn bi-j en toen een gekraak en geschoef, Doodstille bleem ze liggen. "Hef hij oe  -ziene? vreug Glimo flusterend, "dan bint wi-j hier toch te lange bliem woon." Pal doarop würde er met groot geweld een grote bulte zaand veur de ingang van heur onderkoom  -goid.

Ze waarn te lange op heur mooie plekkie bliem zitten zonder op heur veiligheid te letten.

Ze kun deur et zaand van de ingang nog wel eem de lange man in zichz lf zeggen, "Zo doar hebbe wi-j de koomde tied gien last meer van.

Misskien dat wi-j later nog een keer heurt wat er van die beide  -w rden is.

Henk Vos -Hoogeveen-

Toen, noe en straks

toen

toen stun oen leam volop in blui
gelukkig in oen eigen kringe
met storm en warmte, lief en leed
en oen dagelijkse dinge
maar 'toen' vernevelt oen gedachen
ie kreeg'n het mangs zwoar te verduurn
en nog niet alle wonden bint genezen
maar 't leam kan ook niet eeuwig duurn

noe

noe is het verleden helder
maar niet wat de toekomst brengt
vertel gerust van oene zorgen
noe angst en rust zich langzaam mengt
geleuf niet aaltied wa-j noe deankt
want doarvan is niet alles waar
misschien bi-j in oen ziel verdwaald
en lig oen toekomst al wel kloar.

en straks

en straks dan stoat ze um oe hen
as oene klokke stille stiet
en de verbinding wördt verbrökken
zoas de zonne ondergiet
goa dan maar hen, 't is goed e'wes
en glimlacht nog maar eam
ook de dood hef wel een reden
want aans dan was ter ook gin leam.

Elfstedentocht/Geschiedenis

Mit de winter in 't veuruutzicht en hopelijk komt er ies in de graachte en op de Wieden.

Now is er ien ding wat mi'j tegenstied. Wanneer de wiend aamper in 't oosten zit en de kaans, ik zegge de kaans zit er in dat die Oostenwiend wel ies vorst mit kan brengen, now dan begunt het gekrakeel over een elfstedentocht. Prominente schaeserieders worden weer uut'eneudigd, an een televisietaofel neer'ezet en daar giet et weer en.

En maar kletsen over tieden en opstaekels en zie gaon in de wedde wie er het meeste van wet. Et programma mot immers evuld worden.

Now gao ik ook an de taofel zitten maar mit de boeken over de Elfstedentocht veur mi'j.

Ik duke in de historie in en kriege allengs veule waardering veur dat volk dat de tocht in 't leven ef ereupen. Wat is et weerdevol dat et verleden is opskreven en et zodoende bewaerd is ebleven.

De Elfstedentocht is al in et jaor 1749 ereden. Er was een zekere Pier die 17 steden ef rond'ereden. Et was een meesterstôk. In 1909 begon de geschiedskrieving en waar winnaars van bekend bin-n. Minne Hoekstra deed er toen 13.50 ure over.

Now moe-j niet daenken dat de baenen er zo bi'j lagen as tegenwoordig. Nog staarker, baenen waren er elemaole niet en vandaor dat er gidsen waren die de rieders de weg wezen.

Wie een gids wol, van Stavoren naor Sloten, die mos 2 gulden betaelen, Er waren gidsen die harder en beter reden dan de wedstriedrieder die dan zodoende mooi in li'j konden rieden.

Er worde wat of-esjoemeld in de beguntied. Er waren gidsen die de wedstriedrieder trökken dat waren de trekaezen. De gidsen zagen handel en stegen in pries en werd het al gauw

5 gulden.

le moeten ook niet daenken dat de tocht in ien keer werd ereden ,wel nee, er werd onderweg wel een stop in elast. In ieder geval om te stempeln op de stempelposten, maar ook om in een café de snirt of waarme sukelaomelk te nuttigen.

Bevreuren oren en ti'jen werden hier ontdeui'jt , soms mossen de schaesen

worden eslepen waarvan er ien persoan ewest ef die onderweg tot dree keer toe de schaesen mos sliepen vanwege het zaand dat op 't ies lag. Iederiene reed op aolten skaesen, de friese deurlopers.

Er waren gien fatsoenlijke baenen, en er was veule waarkeloosheid dus veule volk dat in de waarverschaffing zat. Dat volk kon dan mooi an 't baenevegen worden ezet dochten ze.

Er kwam een bond van baenevegers mit regels waar de baeneveger zich an mos olln.

An 't eufd stond een baeninspecteur die deur de gemeente was an'esteld. De baenevegers mossen een witte baand om iene naarm doen dan kon iederiene zien dat ze niet illegaal an 't vegeen waren.

Zie mossen er ook op toezien dat de tegemoet koemende schaeserieders e-naander rechts passeerden en dat er niks op t'ies werd egoid. Ook was er een baene veur peerden en sleden.

In 1938 lag er genoeg ies maar de baenen werden niet eveegd omdat de economische crisis toesleug en de regering gien geld beschikbaar stelde veur baenevegers.

Koningin Wilhelmina, was een liefhebster van skaeserieden en had begrip veur dit probleem en stelde 5 tot 10 duuzend gulden beschikbaar. Ja wel, uut eigen portemonnee. Ze deed dit om de particulier an te moedigen om hetzelfde te doen maar wel op veurwaerde dat de baenevegers hetzelfde loon mossen verdienen as in de waarkverschaffing.

En zo is het wel vaeker egaon veur een skaetsevenement, het ging deui'jen en alles werd of-elast en sinds die tied is de baeneveger uut de waarkverschaffing. Koningin Wilhelmina maarkte ook op dat de schaesen an de veurkaante vuus te skaarp waren en ef dit kenbaar emeuken. De Friese bond vund wel dat een schaese zonder punt gien schaese was en zie bedochten toen dat er maar een knöppe op mos. Iene die goed was of'ewaarkt. Ook de achterkaante kreeg een minder skaarp ende deur er een ronding an te brengen. De koninklijke familie had veule interesse in et skaeserieden.

“Ien keer maar nooit weer!”

Et waren woorden van een manspersoon die in 1929 as leste over de finish gung. Et was ook een hele belevenisse en onderneming. Hi'j vund een maat die ook nog nooit een elfstedentocht had ereden. De kolde trotserend mit 15 graoden onder nul, besleuten ze om in eigen woonplekke, waar ze langes

kwamen, maar een stevige maaltied te nuttigen, maar dat duurde nogal want de wôrst mos eerst ekookt worden. Ienmaal weer op de schaesen ontdekte iene van de mannen dat zien schaesen aarg stomp waren dus, weer van 't ies en schaesen sliepen.

Onderweg kwamen ze ook tot de ontdekking dat er rieders waren die de zaeke bedonderden want in Sloten stond een taxie klaor die vuuf mannen naor IJlst bracht.

Veur klokslag van 12 uren kwamen de beide deurzetters binnen en wuussen et wel zeker:

“Ien keer maar nooit weer!”

Een korte inkiek uut: ‘De tocht der tochten’

Femmy Woltman- -Giethoorn-

Et kasballegien

't Was 'n grootn pröttel in de woonkamer.

Het baasie had de kasversiering weer van 't zolder ehaald en overal lag wat. 't Mooie kasballegien arg'n zich gruun en gel dat det op zo'n slorderigge maniere gebeur'n.

Zie mos met det brekbare spul völle veurzichtiger wean. Elk joar mos 't er weer veur 'n kapitaal bie- ekoch wödden.

Kasversiering had toch ok rechten en 'n eigen CAO. Noh dan!

As ballegien doar oaver dach dan wödden zie helemoale down en zaten de tröanties hoge.

Det he-j a-j 'n bettie oaverspann'n bint.

Ziej was benieuwd of de Kasman de jaarlijkse volksverhuizing oaverleefd had. Det hoppn ze ma, want veurig joar had ze völle steun an hem ehad.

“YO-HO... JYOHOO...” reupe dan, “Ballegien zölle wie weer platproaten met mekeare?

Die aandernhebt 't er niks bije neudig !”

En doar gong 't hen.

Ballegien gluurdn eem onder 't deksel van de deuze deur ma zag niet völle. Gewoon ma ofwachen dus.

En toen, joa ziej heur'n 't good doar heur'n 'n schoevend geluud oaver de vloere.

En wiej ha-j doar? Joawel... de Kasman in zien arrenslee. En toen 'e dichte bije was heurn zie em dudelijk vroagen: “YOHOO...YOHOO... mooi ballegien van miej, ken iej mie nog?”

Het hatte kloppn 't ballegie in de keele en de tröantjes zatten aweer in de oogn.

En wat zea Ballegien? Zie wol niet te hard van stapel lopen en zea: “ACH GOAT TOCH HEN KASMAN!” det zea zie... ma ziej bedoel'n wat aens, heel wat aens!

Mineke Mollink -Hellendoorn-

Gevangen

*Allient te ween,
gevangen in oen eigen geest,
deur 't leven op'epakt
en vast'ezet
in een bedompte cel,
de bajes in 't bestoan
van mienig meinsenkiend.*

*Stried dan oen stried,
vermuud, verweesd.
Væcht eftig deur
tot bloedens toe.
Dat iens oen eigen ek,
díepe in oe zelf
bevrijdige viendt.*

Riek van der Wulp -Genemuiden-

Kört spul...

*Eulieboll'n en varse worst'n·
Rollade, met krokante korst'n·
In de linkervoest, een karbonade
Straks een groot stuk kip, met marinade*

Rooie kool met appelties

*'t Smaakt allemoal gewoon, onwies
Gedreugde ribb'n uut 't zoalt·
Wi-j bint an't toafel'n, 't joar is oald·*

Henk Vos -Hoogeveen-

Suja... suja... kiendtien...

*Hei-ja Compeija,
sief wichien sig in de heija.
Hadde wiej zo'n sief wichien niet,
dan zunge wiej van heija compeija niet!*

(Oorsprong onbekend)

Et lange leste verael...

Marietje

I-j 't al eurd?

Zie em innebreukn bi-j de juwelier...

Bi-j Brouwer?

Ja. De etalageroete kepot en bi-j Jaap van Olst, der skuin teegnover, ook.

De grote etalageroete mut er ielemoale uutlaegn...

Een etalagepoppe laag alf op stroate... .De kop der of!!

Tjonge, jonge! Et liekt ier Amsterdam wel. Timmerman, de pliessie, zal der wel bi-j ween.

Ek eb aandere gien sirene eurd.

Nee, mer ie mun gien sloapende ondn wakker maekn.

Sloapende ondn? De stroate mut bezaeijt met glas ween... Nee, ie mun reekn, dat ze de iele

Kruusstroate en de Langestroate ovvezet em. Tjonge, jonge, gold en zulver en de neie moede van dit noajoor. Dat volk kan alles gebruikn. Zie zulln em wel esmeerd em, de poesters. Loatn ze met de klauwn van aanderens spulln ofblyvn!!

As ze ze kriegn, mun ze ze mer goed in de bak stoppn.

Zo is 't! Brood met ziepe: dat verdienn ze.

Brood die galgestrotn? Spinnekoppn! Dan leern ze et wel of, de doerakken.

Mer die winkeliers zittn der mer mooi mee. Et is te oopn, dat ze de boel verzekerd em, aandere kun ze de skae zelf an de poot bienn.

Now ek goa verder, ek mut et ook nog teegn de aandere buurvrouwn vertelln. De boel mer goed op slot doen en saemn goed uutkiekn nor vrende snuiters. Ek zette tenminste wel de bessum achter de deure en as die gowdievn dan bi-j ons in de steege koom, dan geev' ek ze een petatter, dat ze veertien daegn laank van de leg ofbin! Dèr.

Merietje is et jongste maegien van mien zuster... Et is een klein iepekraesien, mer zie is now al een Ans met de belln. Et is ook een mooi jonk. Zwerte krullegies, grote, broene oogn; iederiene draejt ze umme de vinger en is eem gek met eur. Dat wet ze ook.

Mien zuster mos vorige weke boskoppn doen. Nor Tijnsien op de Kaai. Door aelt ze eur vleis en die ef veural lekkere rookwörst. En op die rookwörst is eur keerl, mien zwoager Evert, gek. Die kan der wel iene allienug op. Mer mien zuster mut um altied ofremmen met zien eteri-je. I-j kan alles wel op wat lös en vaste zit. En veural vleis. *Ie kriegn niet meer*, ef ze teegn um ezegd, *vleis is duur en et geld wast ons niet op de rugge*.

Mer goed, van Tijnsien gong ze nor de bakker in de Langestroate. Mer toe ze veurbi-j de winkel van Bart van Olst leup, zaag ze in de deure een rek met kleern. "Oprumeg", stond erop. Mien zuster bleef een oogblek stoan en toen kwam Bart van Olst in de deure. *Dag, Merie*, reup ie opgewekt, *dat is oprumeg, mer binn ek de neie wintercollectie. Door is zeker wat veur oe bi-j.*

Nee, ek mut eerst nor de bakker en Merietje hier kreg door altied een skuumpien en dan koom ek wel eem langes.

Dan kreg ze strekkies bi-j mi-j ook een skuumpien! I-j lachte.

Marietje trök mien zuster an de mouwe, vurt mama, eerst nor de bakker!

Eem later was mien zuster met Merietje an de aand weer bi-j van Olst terugge. Bé Kroes kwam op eur of. *Kaan 'k oe elpn of wi-j eerst kiekn?*

Nee, ek kieke eerst wel eem. I-j em nog vuule. Ja, mer oen moate is er nog genog bi-j..

Bé gong wat nor achtern en Bart stond an de tuunebaanke te skrieven. Mien zuster keek eerst ies eem bi-j de jurkn en toen bi-j de bloezen en rokkn. Ja, leuk umme ies eem te snuffln.

Ondertussn was Merietje een runtien deur de winkel goan loopn.

Bi-j de pakkn en broekn van keerls, dan nor de reegnjassn en de toafel met sjaals, die ze trouwens ook niet kon bekieken, want een maegien van een joor of viere kump net tot et toafelblad, mer eur vermaekn deu ze wel. Een bietien wegkroepertien, loern ier en loern door.

Toen kwam ze bi-j de etalage.

Een vrouwnpoppe met een mooie maantel en een glaanzende rok deronder. Merietje ging noast de poppe stoan en keek nor de stieve vingers en iel verzechtug pakte ze de pink. Et vuulde erd an en Marietje probeerde de vinger wat op te beurn. Mer toen gebeurde et..!

De poppe stond zeker wat wankel, et dink verleur et eemwicht en dreunde met een klap teegn de roete. De roete kon de klap niet verwerken en berste in duuzend stukkn kepot.

En deur de kepotte roete ruulde de poppe op stroate. De mooie, lechtblauwe maantel, de glaanzende gestreepte rok. Alles laag tussen de glassplinters.

Merietje was eur et aepezoer eskrökken en vleug brullend de winkel in, nor eur mamma die net in een pasok stond en now alfgekleed de winkel indraefde. *Marietje, wat is er gebeurd!*

Mer Merietje was niet tot bedaern te brengen. Bart was nor zien etalage egoan en de poppe nor binn eald en toen leut ie de rolgedienn zakkn. Bé vleug rond en wus niet wat ze doen zol.

Geef dat kind mer een skuumpien, zee Bart, dan kalmiert ze wel. Ek belle metien de timmerman umme een skot veur de etalage. En doe de winkel mer dechte. Eerst de rommel opruumm.

Buutn stond al een köppeltien volk. *Wat is er gebeurt, Bart? Een inbreker?*

Nee, een kwaeje klaante! reup i-j terugge en gong nor binn umme een bessum te aeln. De timmerman mut er bi-jkoom, zee i-j der ook nog bi-j.

Et volk buut op stroate skudde de kop. Ja, de pliesie Timmerman mut der zeker bi-jkoom. Dit mut oppelöst wörn. Wat drommel!!

Mien zuster was intussn uut de paskaemer ekoom en zaag de ravage. *Ek belle metien de verzekerege en disse jurk past mi-j wel. Pak 'm mer in, Bé. Ek neeme die wel. Ek skaeme mi-j wezenloos... Wat een naerigheid...*

Marietje stond noast eur en keek Bé an met grote, broene, betoande oogn.

Och, dat erme skoap, ier i-j nog een skuumpien.

Dank je wel, zee Merietje zaegies.

Bé keek eur vertederd achternoa, zo'n dröllegien.

Mien zuster maekte dat ze wegkwam met eur tasse met wörst, brood en de jörk en pakte Marietje goed vaste.

Nor uus, Marietje, weg ween, hier. Wat zulln de minsen wel van ons denkn?

Ek skaeme mi-j naer...

Co Mateboer -Genemuiden-

De redactie

wearst

oeleu

Een Gezond en Gelukkig 2019
